

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Донецький національний університет

НАУКОВА СКАРБНИЦЯ ОСВІТИ ДОНЕЧЧИНИ

№ 1 2015

Науково-методичний журнал

Електронна версія журналу iproo.dn.ua/naukova-skarbnica-osviti-donechchini

Донецьк
2015

Наукова скарбниця освіти Донеччини

Науково-методичний журнал. Виходить 4 рази на рік.

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Міністерства юстиції України: серія КВ № 14007-2978 ПР від 11.04.2008 р.*

Внесено до Переліку фахових видань України

Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 29.09.2014 № 1081

Засновники: Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
Донецький національний університет

Рекомендовано Вчену радою ДоноблППО, протокол № 4 від 16.06.2015 р.

Мова видання: українська, російська, англійська

Видавник: Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Алфімов В.М., доктор педагогічних наук, професор

Заступник головного редактора:

Борисов В.В., доктор педагогічних наук, професор

Відповідальний секретар:

Бурцева Ю.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Алфімов Д.В., доктор педагогічних наук, професор

Бочаров С.В., доктор історичних наук, доцент

Гавриш Н.В., доктор педагогічних наук, професор

Соф'янц Е.М., кандидат педагогічних наук, доцент,
член-кореспондент АПН України

Лаврут О.О., кандидат історичних наук, доцент

Макаренко С.І., кандидат педагогічних наук

Пасечнікова Л.П., кандидат педагогічних наук

Колган Т.В., кандидат педагогічних наук

Шабанов В.І., кандидат біологічних наук

СКЛАД РЕДАКЦІЇ:

Федченко Л.Я., кандидат педагогічних наук, доцент

Стягунова О.О., кандидат педагогічних наук

Лопухіна Т.В., кандидат педагогічних наук

Салівон А.В., кандидат педагогічних наук

Кітова О.А., кандидат педагогічних наук, доцент

ЗМІСТ

ОСВІТА В ЧАСІ І ПРОСТОРІ

Лаврут О.О.	Тенденції освітнього розвитку в перше повоєнне десятиліття в Українській РСР.....	6
Назаренко Г.А.	Взаємозв'язок і відмінність понять «культура демократизму»,	11
Саліон О.В.	«політична культура» та «громадянська культура».....	16
Сігова А.Г.	Роль соціального проектування в реабілітації незахищених верств населення.....	16
	Соціальна реабілітація студентів з особливими потребами	
	шляхом формування іх активної громадянської позиції.....	19

ОСВІТА ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

Беленька Г.В.	Обдаровані дошкільники – «група ризику» у початковій школі.....	23
Калашник Н.Г.	Густосологія як фактор розвитку креативності особистості.....	27
Завалевський Ю.І..	Науково-методична система формування вчителя	
	як конкурентоспроможного фахівця у процесі інноваційної діяльності.....	31
Качан О.А.,	Інформаційно-комунікаційні технології в модернізації навчально-виховного	
Пристинський В.М.,	процесу з фізичного виховання учнів.....	36
Філінков В.І.		

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Курінна С.М.	Шляхи реформування системи соціально-педагогічної роботи	41
	в закладах інтернатного типу.....	
Бабкіна М.І.	Альтруїзм як чинник громадянського становлення	44
Макаренко С.І.	особистості старшокласника.....	
Бондаренко В.І.	Формування читацької культури дітей дошкільного віку.....	48
Ціко І.Г.	Зміст цілісної педагогічної технології формування професійного	
	іміджу майбутніх учителів технологій.....	52
	Формування етнокультурної компетентності учнів 5-7 класів у	
	процесі вивчення світової літератури: методи і прийоми навчання.....	59

ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Пасечнікова Л.П.	Удосконалення професійної компетентності керівників ЗНЗ	65
	у системі післядипломної освіти.....	
Лопухіна Т.В.	Управлінський аспект виховної системи інтернату як засіб	69
Колган Т.В.	розвитку особистості в умовах загальноосвітнього навчального закладу.....	
	Управління якістю неперервної освіти педагогів на засадах проектної діяльності.....	74

ПСИХОЛОГІЯ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Барко В.І.	Психологічні засади гендерної рівності в діяльності	78
	органів внутрішніх справ України.....	
Малеєв Д.В.	Розгляд феномена обдарованості дошкільників	82
Петренко Ю.С.,	у соціокультурному контексті.....	
Алексєєва Л.А.,	Дитяча обдарованість у сучасній Україні (проблемні психосоціальні	
Козлова О.О.	аспекти сутності, стану та умов формування).....	86

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ДОСВІД

Борисов В.В.,	Індивідуальне входження учнів в інформаційний простір	95
Борисова С.В.	на основі принципу введення у самобутні культурні світи.....	
Стягурова О.О.	Алгоритм роботи вчителя початкових класів в умовах	100
Дронова О.О	упровадження інклузивної освіти.....	
Малихіна О.Є.	Педагогічні умови становлення культури художньо-естетичного	104
Останкова Л.А.,	самовираження в дошкільному дитинстві.....	
Шабанов В.І.	Основні підходи до дослідження проблеми білінгвізму.....	110
	Вплив математичної культури на формування світогляду школяра.....	114

ОСВІТА БЕЗ КОРДОНІВ

Гончаренко О.В.	Перспективи впровадження прогресивного французького досвіду	118
	підготовки фахівців-практиків системи підвищення	
Компанієць О.В.	кваліфікації державних службовців в Україні.....	124
	Сутність неформальної освіти держави Ізраїль.....	
Інформація для авторів.....		127

ОСВІТА ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

БЕЛЕНЬКА Г.В.,

заступник директора з наукової роботи
педагогічного інституту Київського університету
ім. Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук, професор

УДК: 373.3: 373.2

ОБДАРОВАНІ ДОШКІЛЬНИКИ – “ГРУПА РИЗИКУ” У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті розглянуто питання адаптації обдарованих дітей до навчання у першому класі початкової школи. Висвітлено труднощі, з якими зустрічається обдарована дитина в школі, а також труднощі вчителя у роботі з нею. Автор пропонує поглянути на творчість дитини як на своєрідну форму лідерства і показує можливості організації освітнього середовища початкової школи, що допоможе у забезпеченні успішної адаптації та соціалізації творчо обдарованих дітей у першому класі. Серед них – відхід від класно-урочкої системи організації навчання учнів першого класу за прикладом розвинених країн світу – Японії, Англії, Швеції, Фінляндії тощо.

Ключові слова: обдаровані діти, діти дошкільного віку, першокласники, початкова школа, труднощі, перебудова, свобода, організація освітнього простору.

В статье рассмотрен вопрос адаптации одаренных детей к обучению в первом классе начальной школы. Обращено внимание на трудности, с которыми сталкивается одаренный ребенок в школе, а также на трудности учителя в работе с ним. Автор предлагает взглянуть на творчество ребенка как на своеобразную форму лидерства и показывает возможности организации образовательной среды начальной школы, поможет в обеспечении успешной адаптации и социализации творчески одаренных детей в первом классе. Среди них – уход от классно-уроччной системы организации обучения учащихся первого класса по примеру развитых стран мира – Японии, Англии, Швеции, Финляндии и тому подобное.

Ключевые слова: одаренные дети, дети дошкольного возраста, первоклассники, начальная школа, трудности, перестройка, свобода, организация образовательного пространства.

The article deals with the adaptation of gifted children for first grade of primary school. It is noted that the transition from preschool to school stage of personal development affects change in the social status of the child, leading activity, loss of spontaneity transition behavior of "I want" to "Yes we must." This is a difficult period of life that gifted children come up with difficulties and often lose their achievements at preschool childhood, such traits as: activity, initiative, and confidence in the natural adult (teacher), sincerity, creativity.

The author presents the difficulties which gifted child encountered at school, teacher's difficulties during the work with these children. It's indicated that gifted child will be successful at school only if they give her freedom in mind, creating learning situations independent overcome difficulties, to ensure a positive emotional background of communication and collaboration with peers. The author proposes to look at the work of the child as a form of leadership and proves that gifted person whose actions encourage others to creative transformation of the world entails, helps reveal the potential of those around you. Therefore the author of the article emphasizes that attention to gifted children is a necessary condition for the development of each child's team and the key to his elevation as in cognitive and in the moral and creative plans.

In the article the main point is devoted to that the modern educational environment of the school and the created historically not been fundamental changes since Ptolemy Academy. The following new features of primary school educational environment so as to help gifted children successfully adapt and undergo socialization in the first grade of general school. Among them are: a departure from class-task system of training children in the first class of the example of developed countries – Japan, England, Sweden, and Finland. The necessity of changing educational environment not towards saturation its various gadgets and towards finding learning through free activities, providing children acquiring the necessary knowledge, develop their inclinations, abilities, individual needs and interests.

Key words: gifted children, preschool children, first graders, elementary school, difficulties, alteration, freedom, organizing educational space.

Актуальність теми. Період дошкільного дитинства завершується із вступом дитини до школи. На цей час, як правило, їй виповнюється шість років і починається новий етап у житті. Він позначається зміною соціального статусу, провідного виду діяльності, втратою безпосередності, переходу поведінки від “Я хочу” до “Так треба”. Це складний період життя особистості. Обдаровані діти проходять його важко і нерідко втрачають здобутки дошкільного дитинства: активність, ініціативність, природну довіру до дорослого (вчителя), щирість, творчість. Дослідження питань забезпечення безболісного входження дитини у шкільне життя і розвитку в кого потенційної, а в кого актуальної обдарованості, залишається значущим для вчителів початкової школи і батьків першокласників, а його вирішення – визначальним для успішного просування дитини у розвитку.

Аналіз публікацій. Особливості поведінки обдарованих дітей у соціумі описані в роботах І.Білої, М.Бітянової, М.Гнатка, Ю.Гільбух, І.Вагошука, М.Ібуки, М.Лейтеса, В.Моляко, В.Паламарчука, Р.Стенберга, В.Сухомлинського, М.Холодній та деяких інших авторів, що свідчить про праґнення науковців розібратися у складній проблемі діагностики обдарованості та сприянні її розвитку у дітей. Активно дискутується питання винятковості явища обдарованості та його прояву на ранніх етапах розвитку особистості. Так, Роберт Стернберг, психолог Єльського університету, виділяє “практичну обдарованість”, яка виявляється у шкільні роки, але не сприймається як обдарованість взагалі. Він наголошує, що майбутній менеджер чи підприємець може мати у школі репутацію дуже середнього учня без будь-яких особливостей, а у дорослому віці проявити яскраву обдарованість у обраній сфері діяльності.

У роботах М. Бітянової показано як обдарованість дитини може стати проблемою вчителя з трьох основних причин: неготовності педагога прийняти обдарованість учня; бідності використовуваних учителем форм та методів навчання; «експлуатацією» педагогом обдарованості школяра з власних міркувань [3].

Утруднює роботу вчителя початкової школи і той факт, що на етапах старшого дошкільного та молодшого шкільного віку обдарованість менш диференційована, ніж на більш пізніх етапах розвитку особистості. На думку психологів, у цей період вона має розглядатися як універсальна (загальна) здатність дитини до творчого вирішення поставлених перед нею чи обраних самостійно завдань.

Мета статті: розкрити погляд на творчість дитини як своєрідну форму лідерства та показати можливості організації освітнього середовища

початкової школи, що забезпечить успішну адаптацію та соціалізацію творчо обдарованих дітей у першому класі.

Виклад основного матеріалу. Обдарованість, з теперішнім розвитком науки, є однією з таємниць особистості. Сам термін походить від слова “дар”, “даровано”, “дано”. Та оскільки на питання: ким і за що дано відповісти надзвичайно важко, сучасна психологічна думка взагалі обходить його мовчанням. Зокрема, О. Кульчицька вважає, що “Природа обдарованості не тільки не зрозуміла, глибоко, прихована, захована для науки, – розібрatisя в цьому явищі важко і самим творчо обдарованим людям: важко логічним, раціональним шляхом встановити, коли, в який момент виникло пекуче бажання щось зробити, винайти, написати, з'ясувати і т.д.” [4, 17].

У цій статті ми будемо розглядати обдарованість за Б. Тепловим, як "...якісно своєрідне поєднання здібностей, від якого залежить можливість досягнення більшого чи меншого успіху у виконанні тієї чи іншої діяльності." [9, 22]. Тож обдарована дитина – дитина, яка вирізняється яскравими, очевидними, інколи визначними досягненнями або має внутрішні задатки для таких досягнень у певному виді діяльності. Прояви обдарованості дитини будемо вбачати в тому, що у неї виявляються чітко виражені інтереси, любов до певної діяльності, бажання займатися чимось таким, що дуже подобається, ще до того моменту, коли вона підпадає під цілеспрямований вплив середовища і дорослих (батьків, вихователів, вчителів), які починають спрямовувати її розвиток. Характеристикою обдарованості є креативність, або здатність до творчості.

У період дошкільного дитинства малюк, без сумніву, має більше свободи, ніж у початковій школі. Вільна гра дає дитині можливості для творчого розвитку і вияву здібностей. Творчість дитини у грі спонтанна, часто непланована, безкорисна, недоцільна з точки зору стороннього спостерігача, мимовільна, ірраціональна, в момент творчого акту часто не піддається регуляції з боку дорослих. У ній вирує уява, напружується пам'ять, активізується мислення, шліфується мова, гартується воля. Все це створює умови для прояву обдарованості дитини. Батькам і вихователям липається констатувати їх і спрямовувати розвиток у визначеному руслі. Тож дитина, як правило, почувається впевнено і є визнаною як серед однолітків, так і серед найближчих дорослих.

Зі вступом до першого класу ситуація змінюється. Дитина потрапляє в нове середовище, новий колектив і нові умови організації своєї діяльності. Першою ознакою провідного виду діяльності – навчання, у яке занурюється

першокласник, є дисципліна. Другою – жорстка презентація часу, відведеного на кожний з уроків навчальної діяльності. Третью – однакові можливості до всіх учнів класу, продуктовані нормами Стандарту початкової освіти. Для кожної дитини такий перехід є достатньо сподієм, а для обдарованої дитини – тим більше.

У кожної дитини є свій темп і стиль фізичного розвитку. Темп може бути прискореним чи уповільненим, поступовим або об'єктивомірним, гармонійним чи хаотичним. Обдаровані діти значно відрізняються один від одного як за видами, так і за проявами обдарованості. Особливості, за якими вчитель першого класу може визначити наявність у колективі обдарованих дітей, наступні:

- рівень пізнавальної активності,
- якість словника, точність і швидкість виконання розумових операцій, захоплення видами практичних занять, творчий підхід до виконання завдань (розглядаємо творчість як вихід за межі заданого).

Обдаровані діти не завжди ті, хто випереджає у своєму розвитку однолітків. Існує і інша сторона обдарованості, набагато важча як для вчителів, так і для батьків. Це обдарованість нестандартним, нешаблонним мисленням. При цьому особливості до засвоєння знань можуть бути не тільки вже видатними, що заважає оточуючим вгадати цей дар.

Поряд із цими особливостями обдаровані діти є і інші: вони надто вразливі, гостро реагують на невдачі, часто перебувають у напруженому стані, мають тривожність. Їхне завзяття до праці довести розпочату справу до кінця, залежачи на регламент (урок закінчено!) чи засаді вчителя (роби за зразком!), нерідко виявляється як упертість, неслухняність. Швидкість і швидкість реакцій обдарованих дітей може сизьоватись як порушення норм. Якщо для головним є порядок і дисципліна у класі, то нестандартний учень – важке випробування для учителя. Незалежний і розвинений творчий учень може “бунтувати” – відмовляється виконувати відповідному завдання, шукає заняття до душі, може вчителю проводити урок, перестає виконувати домашні завдання (“все одно мене не підуть”), не хоче ходити до школи і т.д. Решта може перетворитися на сіренського чудовища. Його взаємини з учителем переходять від довіри на рівень зауважень, записів у діловику, викликів батьків до школи.

Обдарована дитина по-іншому сприймає навколошній світ, буде відносини з людьми, по-іншому працює. Обдаровані діти сприймають готовий виклад матеріалу, вони працювати самостійно, творчо, без зразка. Обдарована дитина шукає

спілкування з дорослими, бо ті розуміють її краще, ніж однолітки. У спілкуванні з однокласниками у неї можуть виникати проблеми, оскільки успіхи обдарованих нерідко стають предметом заздрості однолітків. Оскільки інтелектуальна обдарованість не завжди поєднується зі спеціальною (фізичною, музичною тощо) чимало додаткових переживань випадає обдарованій дитині, коли її чомусь не дается фізкультура, заняття з музики чи праці. Фізична неумілість, боязнь в учня, що далеко випереджає інших у розумовому відношенні, неодмінно стають предметом глузувань та жорстких насмішок. Навіть ігрова діяльність, яка ще присутня у цьому віці, не зближує однокласників: юні інтелектуали тягнуться до різних видів словесних ігор, шахів, у той час як інші однолітки – переважно до рухомих і більш веселих колективних ігор. Об'єднуються діти навколо складних комп’ютерних ігор, якщо “вундеркінд” пояснює іншим шлях виходу зі складних ситуацій у грі, переходу на більш високий її рівень.

Різниця у ставленні обдарованих дітей до навчання була підмічена Я. Пономарьовим, який наголошував, що для творчої людини найбільшу цінність мають побічні результати діяльності, дещо нове і незвичне, для нетворчої – важливі результати з досягнення цілі, а не новизна [6].

Існують різні стратегії навчання обдарованих дітей. До основних належать: *прискорення темпу і збільшення обсягу навчального матеріалу*. Одним з основних принципів навчання обдарованих є створення ситуації розвивального дискомфорту, з якої учень власними силами має знайти вихід, застосовуючи наявні знання й уміння та набуваючи нових. Цей принцип спрацьовує й у роботі з іншими дітьми. Вирішення практичних ситуацій – найефективніший спосіб навчання. Наприклад, у Японії, країні, безумовно, “успішних громадян” на початку 2000-х років була прийнята ідеологія розповсюдження “духа любові” (гри, творчості, спілкування), у якому витримана дошкільна освіта, на початкову школу [2]. В учителів це протесту не викликало. Тож, можливо, щоб забезпечити успішну адаптацію і соціалізацію першокласників у школі, доцільно створити тут освітній простір життетворчості, у якому відсутні парті і є безліч варіантів для цікавої пізнавальної діяльності дітей: ігор, експериментування, ручної праці та праці у природі, проектної діяльності тощо.

Освітнє середовище сучасної школи створилося історично і не зазнало принципових змін з часів академії Птоломея. Основним каналом отримання знань, попри розвиток інформаційних технологій, все ще залишається комунікативна ланка “носій знань (учитель) – “споживач знань (учень)”. І змінювати його треба не у напрямку

насичення різноманітними гаджетами, а у напрямі пошуку форм навчання через вільну діяльність, що забезпечує набуття дітьми необхідних знань, розвиток їхніх задатків, здібностей, індивідуальних потреб та інтересів.

Складається освітнє середовище з наступних компонентів: *матеріальна база, людський фактор, програма навчання*. Зміна одного з них неодмінно веде за собою зміну інших. Враховуючи той факт, що навчання у початковій школі нині починається, коли дитині виповнюється 6-6,5 років, доцільно переглянути методичне забезпечення освітнього середовища, включивши до нього ігрові методики, проектні технології, нескладні досліди тощо. Програма навчання має бути перебудована за індивідуальними траекторіями навчання, що дозволить забезпечити успішний розвиток усіх дітей. Ймовірно, слід ще раз переглянути можливості тематичного навчання, коли одна тема опрацьовується впродовж тижня і більше, передбачаючи включення дітей у різні види діяльності – ігри з літерами і словами, конструювання, слухання казок і складання творчих розповідей, малювання, спортивні змагання, працю у природі тощо.

Стандартне розташування парт у класі також не задовольняє комунікативних потреб сучасних дітей. Ритмом і стилем життя вони обмежені у вільному спілкуванні з однолітками, а школа, в якій діти проводять значну частину часу поряд з однолітками, не сприяє розвитку їхніх комунікативних умінь (Не круться! Не розмовляй! Дивись на дошку!). Розташування парт іншим чином – по колу, трикутником, групами дозволило б учителю не лише організувати належним чином роботу класу, а й забезпечити ефективне спілкування дітей один з одним у процесі вивчення кожної теми. Обдаровані діти мали б більше можливостей для позитивної презентації своїх здібностей однокласникам, включення у загальний ритм роботи і стимулювання інших до вияву творчих здібностей.

Певні психологи, зокрема Роберт Стенберг [8], розглядають творчість, як форму лідерства. Згідно з його концепцією, інтелектуальна поведінка стосовно оточуючого світу може виявлятися в адаптації, у виборі типу зовнішнього середовища, а також у активному перетворенні середовища. Творча особистість своїми діями стимулює інших до творчого перетворення світу, веде за собою, сприяє розкриттю потенційних можливостей тих, хто поряд. Тому увага до обдарованих дітей є необхідною умовою розвитку кожного дитячого колективу і запорукою його вивищення як у когнітивному, так і у моральному й творчому планах.

Висновки. Загальну “формулу” життєвого успіху людини можна сформулювати наступним

чином: зведіть надійний фундамент “людського в людині” у дошкільному дитинстві та на початкових етапах навчання у школі і додайте можливість досягати, з опорою на нього, вершин професійного й особистісного зростання, яку забезпечує університетська освіта.

Традиційна система шкільної освіти з її специфічними, “рамковими” вимогами і критеріями оцінювання інтелектуального успіху має відійти у минуле. Вона ніколи не підходила й не підійде тим, у кому живе здатність бачити незвичне у буденому, прагнення шукати невідшукуване і вміння пізнавати непізнане всупереч усьому. Обдарована дитина може бути успішною в школі лише за умов надання її свободи у пізнанні, створення навчальних ситуацій самостійного подолання труднощів, забезпечення позитивного емоційного фону спілкування й співпраці з однолітками.

Стандартизація початкової освіти має стати стандартизацією якості, а не стандартизацією особистостей. Для цього доцільно відійти від класно-урочної системи навчання в початковій школі, звернутися до досвіду організації початкового навчання у найбільш успішних та економічно розвинених країнах світу – Японії, Великої Британії, Швеції, Фінляндії тощо. Якщо не змінити існуючу в Україні систему навчання у школі, обдаровані діти можуть опинитися у “групі ризику” за рахунок своєї нестандартності. Їхні здібності поступово згаснуть, а суспільство втратить значно більше ніж кошти і сили на реорганізацію системи початкової освіти.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в перегляді форм організації навчання дітей шести-десяти років у школі, а також змісту підручників для початкової школи. Це логічно спричинить зміни у навчальних планах вищів, що готовують учителів початкової школи.

Список джерел:

1. Біла І.М. Психологія дитячої творчості / І.М. Біла. – К.: Фенікс, 2014. – 200 с.
2. Біла І.М. Досвід становлення талантів у Японській державі: Серія “ПРОсвіт” [Текст] / І.М. Біла. – К.: Інститут обдарованої дитини, 2011. – 36 с.
3. Битянова М.Р. Професия – школьник. Программа формирования индивидуального стиля познавательной деятельности у младших школьников [Текст] / М.Р. Битянова. – М.: Генезис, 2000. – 112 с.
4. Кульчицька О.І. Обдарованість: природа і сутність [Текст] / О.І. Кульчицька // Обдарованість дитини. – 2007. – № 1. – С. 17-24.
5. Лейтес Н.С. Способности и одаренность в детские годы / Н.С. Лейтес. – М.: Просвещение, 1984.
6. Пономарьов Я.А. Психологія творчості

- [Текст] / Я.А. Пономарев // Тенденції розвитку психологічної науки. – М.: Наука, 1988. – С. 21-25.
7. Сербіновська Н.В. Психологічні труднощі обдарованих учнів / Н.В. Сербіновська // Обдарована дитина. – 2008. – № 10. – С. 36-42.
 8. Стернберг Р. Практический интеллект = Practical Intelligence in Everyday Life / Роберт Стернберг. – СПб.: Питер, 2002. – 272 с. – (Мастера психологии).
 9. Теплов Б.М. Избранные труды: в 2-х т. [Текст] / Б.М. Теплов. – М.: Педагогика, Т.1. – 1985. – 329 с.

КАЛАШНИК Н.Г.,
доктор педагогічних наук, професор,
Київський національний університет
імені Т.Г.Шевченка

УДК 37.036(075.8)

ГУСТОСОЛОГІЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

У сучасних умовах творча особистість стає досить важкою для суспільства на всіх етапах його розвитку. Зрушення в суспільстві, що відбуваються досить швидко, потребують від людини якостей, які дозволяли б творчо та продуктивно підходити до будь-яких змін. Для того, щоб вижити в такій ситуації, щоб адекватно на неї реагувати, особистість повинна активізувати свій творчий потенціал, стати креативною.

Ключові слова: креативність, густосологія, виховання, молодь, естетичний розвиток, смак.

В современных условиях творческая личность становится достаточно весомой для общества на всех этапах его развития. Сдвиги в обществе, требующие от человека качеств, которые позволяли бы творчески и продуктивно подходить к любым изменениям, происходят достаточно быстро. Для того, чтобы выжить в такой ситуации, чтобы адекватно на нее реагировать, личность должна активизировать свой творческий потенциал, стать креативной.

Ключевые слова: креативность, густосология, воспитание, молодежь, эстетическое развитие, вкус.

In modern conditions a creative personality becomes quite significant for the society at all stages of its development. Changes in the society, that take place quickly enough, demand such qualities of a personality that would make a creative and productive approach to any changes possible. In order to survive in the conditions of constant changes, to react adequately to them, a personality must activate his/her creative potential and become creative.

Keywords: Creativity, Gustosology, education, youth, development of aesthetic taste.

Актуальність теми. Сьогодні феномен особистості набуває надзвичайної ваги для представників різних пакових галузей з огляду на суспільства в цілісних, творчих особистостях, які вільно володіють новітніми технологіями та технологіями життєдіяльності, спроможних до самоактуалізації, творчої та професійної самореалізації.

Важночес точиться дискусії щодо усвідомлення сутності чи різниці у визначенні сутності понять «творчий» і «творчий» та їх використання в широкопонятійному апараті. Це певною мірою залежить і з неоднозначним перекладом та значенням слів: «creatura» (лат.) – «творення»; «creare» (лат.), «creare» (італ.) – «творити»; «creaiye» (інгл. англ.) – «творчий»; «create» (англ.) – «створювати»; «kread'a» (польськ.) – «створювати» тощо.

Однак, поняття «творчий» і «творчий», маючи спільну сутнісну основу, відрізняються одне від одного. Це пов'язано з різницею в широті сфери

творчого мислення, різноманітності форм актуалізації творчого потенціалу особистості та рівнем сформованості мотивації щодо творчої діяльності. Поняття «творчість» можна трактувати як «прагнення до творчості». В російській мові, на думку професора І. Милославського, терміном «творчий» позначається творчість, що «не тільки висуває ідеї, але й доводить їх до конкретного практичного результату. А слово «творчий» (рос. *творческий*) залишається зі своїм вихідним значенням, що не розрізняє діяльність результативну й, навпаки, безрезультативну».

Метою даної статті є висвітлити положення щодо щільного взаємозв'язку естетичних поглядів та креативності особистості.

Завдання визначаються наступним чином:

- ✓ Проаналізувати феномен креативності особистості з точки зору сучасної педагогічної науки;
- ✓ Репрезентувати положення щодо